

17 . 3 . 1969 Gün ve 1135 Sayılı Türk Vatandaşlarına Ait Olup Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyetince Millileştirilmiş Bulunan Mal, Hak ve Menfaatlerin Tasfiyesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve İki Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 15 . 5 . 1976 - Sayı : 15588)

No.
1988

Kabul tarihi
5 . 5 . 1976

MADDE 1. — 17 . 3 . 1969 gün ve 1135 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Tazminattan yararlanabilmek için, Anlaşmanın imza edildiği 13 Temmuz 1956 tarihinde Türk vatandaşı olmak şarttır. Ancak, İskân Kanunu hükümlerine göre göçmen olarak kabul edilenler, 13 Temmuz 1956 tarihinde Türkiye'ye gelmiş ve bu Kanunun yürürlüğü tarihine değin Türk vatandaşlığına alınmış olmak şartıyla tazminattan yararlanabilirler.

MADDE 2. — Aynı Kanunun 3 nci maddesinin (c) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

13 Temmuz 1956 tarihinde Türk vatandaşı olmayanlarla, İskân Kanunu hükümlerine göre Türkiye'ye 13 Temmuz 1956 tarihinden sonra göçmen olarak gelenler, 13 Temmuz 1956 tarihinde veya daha önce göçmen olarak gelmesine rağmen, bu kanunun yürürlüğü tarihine değin Türk vatandaşlığına alınmamış olanlar.

MADDE 3. — Aynı Kanunun 3 nci maddesine aşağıdaki (e) fıkrası eklenmiştir :

e) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aybaşından başlayarak 6 ay içinde tazminat için başvurmayanlar.

MADDE 4. — Aynı Kanunun 4 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 4. — Tazminattan yararlandırılmasını isteyenler haklarını aşağıdaki yazılı belgelerle kanıtlayarak zorunluluğundadırlar.

a) Kayıtlı buldukları nüfus veya iskân idarelerinden alacakları Türkiye'ye geliş tarihiyle vatandaşlığımıza alındıkları tarihi gösterir belge veya nüfus hüviyet cüzdanı veya onaylı örneği,

b) Mal, hak ve yararlarının millileştirildiğini veya diğer sınırlayıcı tedbirlere bağlandığını, nitelik, tutar ve türünü gösterir Yugoslavya resmi makamlarınca verilmiş ve usulüne göre onanmış belge ve kararların asıl veya örnekleri,

Bu belge ve kararların asıl veya örneklerinin bulunmaması durumunda 9 ncu madde gereğince işlem yapılmak üzere;

1) Taşınmaz mallar için tapu senetleri veya onun yerine geçen belgelerin asıl veya örneklerini, tapu senetleri veya onun yerine geçen belgeler yoksa taşınmaz malların kimlerin olduğunu belirten ve bunların saptanmasına yarayan mahkeme kararları, kira sözleşmeleri, vergi kayıtları ve makbuzları gibi diğer belgelerden birini,

Taşınmaz mallar dışındaki mal, hak ve yararlar için bunların saptanmasına yarar ve kimlerin olduğunu, nitelik, tutar ve türünü gösterir her çeşit belge, asıl veya örneklerini,

2) Veya mal, hak ve yararların niteliğini, kimlerin olduğunu, tutar ve türünü bunların saptanmasına yarar diğer bilgileri kapsayan beyannameyi,

c) Verilen veya idarece sağlanan ve mal, hak ve yararların millileştirildiğini veya diğer sınırlayıcı tedbirlere bağlandığını gösterir belge ve yazılarda malik olarak gösterilen kişi hayatta değilse, mirasçılarını gösterir Yugoslav veya Türk mahkemelerinden verilen kesinleşmiş vaset belgesi.

MADDE 5. — Aynı Kanunun 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 5. — Başvuranların bu Kanunla ilgili huku'î durumu Takdir ve Dağıtım Komisyonunca incelenir.

Bu Komisyon;

a) Maliye, Devlet (Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü), Adalet, Ticaret bakanlıkları ile T. C. Merkez Bankasının atanmış birer temsilcinin katılımıyla 2 ay içinde tamamlanır.

b) Yugoslavya'da mal, hak ve yararları bulunan vatandaşların haklarını koruma dernekleri federasyonu tarafından seçilmiş iki temsilci komisyon çalışmalarına katılabilir. Bu temsilciler komisyon çalışma ve kararlarında birer oy sahibidir.

Komisyon çalışmalarına gerektiğinde Dışişleri Bakanlığınca atanmış bir temsilci de katılabilir.

Komisyonun Maliye Bakanlığınca temsilcisi Başkanlık eder.

Komisyon (a) ve (b) fıkralarındaki temsilcilerin çoğunluğu ile toplanır.

Kararlar toplantıda bulunan temsilcilerin çoğunluğu ile verilir.

Komisyon kararlarına, aynı komisyona tebliğ tarihinden başlayarak sadece bir kez olmak üzere 30 gün içinde itiraz edilebilir.

Komisyonun görev ve yetkileri ile üyeler, memurlar, federasyon temsilcileri ve çevirmenin ücret ve gündelikleri yönetmelikte saptanır.

Komisyonun aylık toplantı sayısı ile gün ve saatleri Maliye Bakanlığınca saptanır.

MADDE 6. — Aynı Kanununun 7 nci maddesinin son iki fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :
Süre belgenin niteliğine göre Komisyonca saptanır.

Verilen süreye rağmen, istenilen belgelerle beyannamayı bu süre içinde vermeyenlerin hakkı düşer.

Ancak, 4 ncü maddenin (c) fıkrasında yazılı veraset belgesi, tazminata konu mal, hak ve yararların millileştirildiğinin saptanmasından sonra istenir. Ve bu belge yoksa sağlanması için yapılacak tebliğ tarihinden başlayarak 3 ay içinde yetkili mahkemeye başvurulmuş ve kesinleştiği tarihten başlayarak aynı süre içinde verilmiş olması zorunludur.

Mal, hak ve yararlar ortak olanlardan birinin, kendisine verilen süre içinde istenilen belge ve beyannamayı vermesi durumunda, diğerleri süresinde belge ve beyanname vermemiş olsalar da hakları zarar görmez.

MADDE 7. — Aynı Kanununun 8 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

İki bankadaki tutarı diğer milli bankalara nakle ve kesin dağıtımına başlandığı anda, faiz getirmeyen bir hesaba almaya Maliye Bakanlığınca yetkilidir.

MADDE 8. — Aynı Kanununun 9 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 9. — Mal, hak ve yararları millileştirilen veya sınırlayıcı diğer tedbirlere bağlanan, bu suretle zarar gördükleri Takdir ve Dağıtım Komisyonunca karara bağlanan kimselere verilecek tazminatta o mal, hak ve yararların 4 ncü maddenin (b) fıkrasında yazılı belge ve kararlarda veya bunların yerine geçen Yugoslav makamlarının yazılarındaki niteliği, türü, tutarı, yüzölçümü, eklentisi ve yapı durumu, varsa bağlı olmamak şartıyla değeri ve benzeri gözönüne alınır ve Komisyonca saptanacak değerler esas tutulur.

Belge, karar ve yazılarda Dinar olarak belirtilen değerler millileştirme tarihindeki kurlara göre Türk parasına çevrilerek gözönüne alınır.

4 ncü maddenin (b) fıkrasında yazılı belge ve kararların asıl veya örneklerini veremeyenler için mal, hak ve yararların millileştirilmiş veya sınırlayıcı tedbirlere bağlanmış olup olmadığı, 7 nci maddeye göre verilen süre içinde verecekleri tapu ve onun yerine geçen belgelerle, kararlar veya kira sözleşmesi, vergi kayıtları ve ödeme makbuzları veya beyannamelere göre Dışişleri Bakanlığınca aracılığıyla veya bulunduğu yere heyet gönderilmek yoluyla incelenir ve araştırılır.

Bu inceleme ve araştırma malların değerleri için de yaptırılabilir.

Komisyonca saptanacak değerler; köylerdeki arsa ve arazi için bir dekarı (500), her konut ve eklentisi için (15 000), kentlerdeki arsa ve arazi için bir dekarı (2 000), her yapı için (40 000) liradan aşağı olamaz.

MADDE 9. — Aynı Kanunun 11 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 11. — 4 ncü maddenin (b) fıkrasında yazılı Yugoslav resmi makamlarından verilmiş ve usulüne göre onanmış belge ve kararların asıl ve örnekleri ile aynı maddenin (a) ve (c) fıkralarında yazılı belgeler tamamlandığı takdirde, Komisyonca hak sahibi olduğu saptananlara 9 ncu madde hükümlerine göre gerek kesin ve gerek geçici olarak saptanacak tazminat alacaklarının,

a) (50 000) Türk Lirasını geçmeyen kısmının tamamı,

b) (50 000) Türk Lirasını geçenlerin % 80'i, 10 ncu maddedeki esaslara bakılmaksızın ön ödeme olarak ödenir.

MADDE 10. — Aynı Kanunun 12 nci maddesi kaldırılmıştır.

Ancak kaldırılan 12 nci maddeye göre ödeme yapılmış olanlar hakkında bu maddenin 2 ve 3 ncü fıkraları hükümlerince işlem yapılmaya devam edilir.

MADDE 11. — Aynı Kanunun 14 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 14. — Bu Kanunun 1 nci maddesinde yazılı nedenlerle ileride Yugoslavya'dan alınacak tazminatın dağıtım şekil ve şartlarını ve ilgililerden istenilecek belgelerin niteliğini, 6 aydan az olmamak üzere istenilecek belgelerin verilme süresini saptamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 12. — Aynı Kanuna aşağıdaki iki geçici madde eklenmiştir :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun,

a) 1 nci maddesi, 13 . 7 . 1956 tarihinde Türk vatandaşı olmadıkları gerekçesiyle istemleri reddedilenlerden, durumları bu maddeye uygun bulunanlar,

b) 4 ncü maddesi, mallarının millileştirildiğine ilişkin belgenin sağlanması için yapılan tebliğ üzerine 6 aylık süre içinde veya daha önce cetvel veya beyanname ile vatandaşlık durumlarını gösterir belgeyi vermelerine rağmen, aynı süre içinde 1135 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin (b) ve (c) fıkralarında yazılı belgeleri vermeleri nedeniyle istemleri reddedilenler,

c) 6 ncı maddesi, veraset belgesini aynı şekilde 6 aylık sürede vermeyenler,

d) 8 ve 9 ncu maddeleri, mallarının millileştirilmesi nedeniyle hak sahibi olduklarına karar verilip kendilerine ödeme yapılanlara da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 1135 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinde yazılı belgeleri aynı Kanunun 7 nci maddesine göre yapılmış bildirimine rağmen süresinde vermeyenlere 6 ay geçmemek üzere yeni bir süre verilir.

İstenilen belgeleri bu süre içinde vermeyenlerin hakkı düşer.

Bu Kanunda yazılı yönetmelik 2 ay içinde Maliye Bakanlığınca düzenlenir. Bu yeni yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar 1135 sayılı Kanunun 5 nci maddesine müsteniden yürürlüğe konulan yönetmeliğin uygulanmasına devam edilir.

MADDE 13. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AIT TUTANAKLAR

Cilt	Millet Meclisi		Cilt	Cumhuriyet Senatosu	
	Birleşim	Sayfa		Birleşim	Sayfa
7	21	403	27	44	157
13	89	4		55	422
14	45	657	28	63	114:122
		47			747
18	70	8:14			

I - Gerekçeli 186 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 70 nci Birleşimine, 572 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 63 ncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Dışişleri ve Plan, Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma, Bütçe ve Plan komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/237